

Ügyfelek

Hogyan intézik az emberek ügyes-bajos dolgai a hivatalokban?

— A pontos idő nyolc óra, híreket mondunk — hallatszik a rádió időjelzése a nyitói ablakon át az utcára. A szegedi rendelőintézet elé most érkeznek a villamosról egyszerre vagy 15 ember. Sietve mennek fel a lépcsőkhöz, aztán az ajtó előtt várakozó tömeg láttán lesújtva leülnek, a szemészet kezelésében. A rendelőintézet minden szakrendelésére sokan várakoznak, de azért a legtöbb talán itt vannak. Az első érkezők szerint a rendelés pontosan 8 órakor megkezdődött, s most éppen a régi betegeket kezelik. Az új betegek sorszámozást szakítva várják, hogy sorra kerüljenek.

A néhány órás látogatásból levonhatjuk a következtetést: a kezelőorvosok udvariasan, lelkiismeretesen végzik munkájukat, a várakozási idő azonban még mindig nagyon sok, s ez türelmetlenné teszi a betegeket.

„Segítséget kérek“

A szegedi járásbírószálon idős, fejkendő néni kopogtat alig hallhatóan a panaszfelvételi iroda ajtaján. Az erős „tessék“ válasza is alig mer bemenni. A barátságos fogadtatás eloszlatja zavarát.

— Segítséget kérek. Nem tudom, jó helyen járók-e, de a falumbeliek azt mondták, bizalommal jöjjetek ide, mert rajtuk is segítettek.

Aztán elpanaszolja, mi az ő nagy baja. Gyerekei szét-szédtek, nem törődnek vele, s lassan már nem lesz belevő falatja sem. Szégyelli, de szülőtartást szeretne kérni.

A bíró udvariasan felvilágosítja, tanácsokkal látja el, s jegyzőkönyvezi a dolgot, hogy azután megindíthassa a pert a hátlatlan gyerekekkel szemben.

A bíróság hívós folyosón többen várakoznak, tanúk, sértettek, vádlottak. A hang, az ügy intézése, a tárgyalások levezetése az ügyek komolyságához mérten udvarias, de ha kell erélyes is.

Kicsit erélyesen

— Kérem a személyi igazolványát — állítja meg a rendőr a városi és járási rendőrkapitányságra igyekvőt.

Ha nehezen kerül elő, sokszor bizony kicsit erélyesen sürgeti is az illetőt. Aztán eligazítja, hol intézheti el ügyes-bajos dolgát.

— Szeretnék bejelentkezni, érkeznek az egyik ügyfél, a másik pedig határsáv igazolvány iránt érdeklődik.

Mindkét helyen sokan várakoznak, van aki türelmebb, de olyan is akad, aki nyugtalanul szemléli, milyen lassan fogynak az előtte várakozók. Bent az ajtó mögött pedig szorgalmas munka folyik. De hiába, a szabály szabály, és minden ügynek megvan a maga intézési módja. A türelmetlenkedőket udvariasan megnyugtadják. Az emberek olyan érdeklődéssel távoznak a rendőrség félfogadó helyiségeiből, hogy ügyüket, ha nem is mindig gyorsan, de lelkiismeretesen, intézik.

Csendet kérünk, dolgozunk!

— Háromszáz forintot szeretnék kivenni — áll a betét feliratú ablak elé egy asztony, karján kisgyermeket tartva. Átvesszik tőle a betét-könyvet és megkapja a sorszámozást cédulát. Majd a tisztviselő tájékoztatja:

— Legyen szíves egy kicsit helyet foglalni, várni kell.

A mama vár is türelmesen több hasonló ügyben járó társával együtt, a kisgyerekek azonban türelmetlen. Anynyira, hogy néha túl hangosan beszél, felkiabál és nevet a nyugtatás céljából vele játszó mamával. Végül is a játékból sírás lesz. És mi történik ekkor?

— Tessék a gyerekekkel valamit csinálni, nem lehet így dolgozni — szól felháborodva az egyik tisztviselő az anyára. A mama ijedten próbálja a gyermeket csitítani, ez azonban nem sikerül. A tisztviselő talán a nagy melegtől ingerülten újra szól.

— Nem érti, hogy csendet kérünk? Így nem lehet dolgozni.

A mama most már féltékeny ugyan, de megjegyzi.

— Mennék én már, csak szólítanának.

Erre már nem kap választ, de helyette hamarosan felhangzik a boldogító hívás, az ő sorszámozást mondják, felveszi a pénzt és már nem is zavarja tovább az OTP Takaréktár utcai központjának dolgozót.

OTP... Talán itt fogadják meg legtöbben, hogy nem tessék takarékbba a pénzüket, mert ha gyorsan szükség van rá, igen sokat kell várakozni. Pedig az OTP dolgozói igyekeznek gyorsan intézni az ügyeket. Viszont pénzzel dolgoznak és helyhiánnyal is küzdenek. Sok rendszabály köti őket, ami lassítja a munkát, ingerli a várakozókat.

*

Néhány szegedi hivatal és intézményt látogattunk meg csupán, de ennyiből is megállapíthatjuk: Szegeden örvendetesen javult a hivatalokban a szellem és az íróasztal másik oldalán álló embereket általában udvariasan fogadják. Vannak azonban még kivételek is...

H. M.

A társadalmi bíróságok nevelő szerepe

A Népköztársaság Elnöki Tanácsa az 1962. évi 24. törvényerejű rendelettel a száznál nagyobb létszámú vállalatok dolgozóinak nevelése céljából fontos feladatokat bízott a társadalmi bíróságokra. Újabb szabályozás idén, január 1-én lépett hatályba. Azóta még rövid idő telt el. A Szakszervezetek Megyei Tanácsa azonban foglalkozott a szegedi vállalatoknál szervezett társadalmi bíróságok tevékenységével és velük kapcsolatban hasznos megállapításokat tett.

Élni kell az adott lehetőséggel!

A rendelet a szakszervezeti bizottságok feladatává tette a társadalmi bíróságok újjászervezését. Ez a munka a szegedi üzemekben nagyrészt befejeződött: megszerverték az újjáválasztott társadalmi bírósági elnökök oktatását, és két turnusban mintegy 185 személy vett részt az oktatásban.

Ennek ellenére megállapítható, hogy a szegedi üzemekben elenyésző mértékben használják ki azokat a lehetőségeket, amelyeket a vállalati munkarend, a munkafegyelmek és a vállalati erkölcsi légkörének javítása érdekében a rendelet biztosít részükre. A legtöbb helyen továbbra is inkább a vállalati fegyelmi eljárást veszik igénybe, jöllehet, számos ügyet lehetne társadalmi bíróság elé utalni. Az első fél év végéig mindössze 25 ügyet vizsgáltak a társadalmi bíróságok, ami 7 vállalat között oszlott meg.

Ezzel szemben nyilvánvalóan több százra megy a szegedi vállalatoknál a különféle fegyelmi eljárás elé utalt ügyek száma. Még mindig az a helyzet, hogy némely vállalatvezető nem tájékoztatja a vállalati szakszervezeti bizottságot a fegyelmi ügyekről, és így annak nem is áll módjában az ügyeket társadalmi bíróság elé vinni.

Ezen a helyzeten változtatni kell. A vállalatvezetés tájékoztatása a szakszervezeti bizottságot a fegyelmi ügyekről, hogy az idejében kiválaszthassa a társadalmi bíróság elé kívánkozó ügyeket. Helyes, ha az üzemi pártalapszervezet vezetősége is támogatást nyújt ehhez.

A dolgozók körében...

Tapasztalataink szerint a társadalmi bíróságok határozatai igen alkalmasak arra, hogy a vállalat dolgozóit visszatartsák a tiltott cselekmények elkövetésétől. A Szegedi Falemezgyár igazgatója a társadalmi bíróság javaslatára alacsonyabb munka-

körbe helyezte például azt a dolgozót, aki munkatársával szemben könnyű testisértést követett el. Tettét és a vele kapcsolatos intézkedést ugyanakkor ismertették a dolgozók körében. A Szegedi Élelmiszerkiskereskedelmi Vállalatnál is hatott az a 300—400 forintos pénzbírság, amit a társadalmi tulajdon elleni bűncselekmények esetében a társadalmi bíróság kiszabott.

A DÁV Kossuth Lajos sugárúti üzemeiben, a borforgalmi vállalatnál, a kábelgyárban, a szalámigyár vágógépi telepén voltak az idén jól életre hívott társadalmi bírósági tárgyalások, amelyeknek a döntései nevelőhatással voltak a dolgozók széles rétegére.

Teendők

A vállalati jogtanácsosok feladata, hogy ezeket a tárgyalásokat jól előkészítsék, s gondoskodjanak a hallgatóság megjelenéséről. Nyújtásnak segítséget a társadalmi bíróság elnökének a tárgyalás levezetéséhez és a hozott határozat szóbeli, írásbeli indoklásánál. Ebben a munkában a szegedi bírák és ügyészek is szívesen nyújtanak támogatást azzal, hogy a társadalmi bíróságok első tárgyalására hallgatókként kimennek és észrevételeiket megteszik. Az eddig meghallgatott tárgyalásokon bizony még számos olyan hiányosság volt észlelhető, ami gyakran akadályozhatja az igazság kifejtését is. Előfordul például, hogy a tanúkat kihallgatás előtt nem mindig figyelmeztetik az igazmondás kötelezettségére. A tanúk általában jelen vannak az eljárás alatt álló személyek kihallgatásánál, továbbá nem szembesítik a tanúkat a vádlottakkal, ha ellentmondás tapasztalható az előadottak között. Nem derítik fel az anyagi kárt, nem világos a hozott határozat szóbeli indoklása és nem oktatják ki az eljárás

alatt álló személyeket a jogorvoslati lehetőségekről.

A társadalmi bíróság elnökeinek természetesen nem feladatuk a jogászok, viszont a hozott határozatot mégis olyan formában kell meghozni, ami biztosítja az igazság érvényesülését.

Sajnos, a társadalmi bíróságok működésére a legtöbb üzemben még nagy szükség van. Hatásköre akkora, hogy oda utalható jóformán mindenfajta fegyelmi ügy: iszákosság, vállalati becsület-sértés, társadalmi tulajdonnal kapcsolatos ügyek, sőt a dolgozók egymás közti kölcsönös ügyletei is. A társadalmi bíróság bíróságot szabhat ki, írásbeli figyelmeztetést, vagy megrovást alkalmazhat, kimondhatja a nyereségrészesedést megvonását, javasolhatja a vállalat igazgatójának a dolgozó alacsonyabb munkakörbe helyezését, sőt azonnali hatályú elbocsátását.

Közös bölcsesség

A társadalmi bíróságok legtöbb jelentősége abban áll, hogy érvényesül a dolgozók kollektív bölcsessége, igazságérzete. A jól megszerzett tárgyaláson a dolgozók száza jelennek meg és gyakran nyolcan-tizen is tesznek észrevételt az ügy elintézésével kapcsolatban. Így történt például a konzervgyárban és a DÁV-nál megtartott legutóbbi társadalmi bírósági tárgyaláson is. Ezek a tárgyalások végül is elérik a kitűzött célt: a dolgozók jobban megtartják a szocialista együttélés szabályait, mind ritkábban kerülnek összeütközésbe a vállalati munkarenddel és a szocialista erkölccsel. E cél elérése érdekében kívánatos, hogy a vállalatvezetők, a vállalati párt- és szakszervezeti bizottságok, valamint az igazságügyi hatóságok egyaránt közreműködjenek a társadalmi bíróságok munkájában.

Dr. Nagymihály Sándor

Nagy az érdeklődés a szövetkezeti parasztság körében az új színházi évad előadásai iránt

A szeptemberben kezdődő új évad előadásaira a Szegedi Nemzeti Színház jegyirodájában megkezdődött a bérletek előjegyzése. A régi bérlet helyeit szeptember 1-ig tartják fenn.

A szervezők munkájának eddigi legnagyobb eredménye, hogy a régi színházlátogató közönség mellé nagy számban sikerült felsorakoz-

tatni a falvak termelőszövetkezetbe tömörült parasztságát. A Csongrád megyei, s elsősorban a Szeged környéki tsz-tagok, már eddig 2400 bérletet jegyeztek elő zömmel a szegedi községben megtartásra kerülő előadásokra.

A bérletezésre elsőnek a ruzsai Szivárvány, a pusztamérgesi Rizling és az öttömösi Magyar László Tsz 400 tagja jelentkezett. A tervek szerint őket minden soron következő előadásra a gazdasági kisvasúton külön vonattal hozzák Szegedre. Sándorfalváról 200, Baksról 100, Zombórról 60, Röszkéről, Ferencszállásról 50—50 szövetkezeti gazda váltott eddig bérletet.

A Szeged környéki tsz-ekből több helyről különautóbuszok viszik majd az egyes előadásokra a nézőket.

A szabadtéri játékok ideje alatt is újdonságokkal várja KEDVES VEVŐIT a

Különleges Méterárú Boltja

Kárász u. 2. sz.

Osztrák import: Jáquárd selyemkülönlegesség	52—80 Ft-ig
Angol import férfiszövetek	320—530 Ft-ig
Őszi kiskosztümre gyapjúújdonságok	150—350 Ft-ig

és még számos cikk.

Hungária Szálló, Szeged, Dózsa Gy. u. 5. sz. felvesz

szakács, cukrász, felszolgáló tanulókat

S 72969

Mechanikai cipőgyártás

ipari tanulókat

felvesz a Minőség Cipőgyár szegedi gyáregysége, Római körút 21. K. 543

A Szegedi Konzervgyár

férfi és női segédmunkásokat

alkalmaz 8 órás munkaidővel. Jelentkezni lehet a gyár munkaügyi osztályán reggel fél 7 órától délután 3 óráig. Vidékieknek tanácsigazolás szükséges. Ugyancsak alkalmaz 2 fő vizsgázott kazánfűtőt és 1 fő műszerészt. K. 565

A növényvédőszer kiállítás

augusztus 11-én 18 óráig tekinthető meg a Hazafias Népfőnt Szeged, Vörösmarty utca 7. szám alatti helyiségében. K. 562

gazdasági, termelőszövetkezeti rendkívül szép anyagot állítottak össze.

A vázákban és a cserepekben több mint 300féle virág- és dísznövény pompázik. Különösen nagy a sikere az indiai lóbusznak és a szuper sztár elnevezésű új rózsafajtának.

A kiállítás megnyitóján értékelték a verseny eredményét és a legtöbb díjat, köztük két nagydíjat a Szegedi Tudományegyetem világhírű botanikus kertjének ítélte oda a bíráló bizottság. Nagydíjban részesült a kiváló gyűjteményes anyagért, amelyben olyan különlegességek vannak, mint a már említett gyermekfej nagyságú rizsasznú indiai lóbusz, a szubtropikus sárga lóbusz, az illatozó orchideák és a Kanadából nemrég kapott keltvirágú fokföldi ibolyák.

A virágkötészet nagydíját és a vágott virágok I. díját, a Szegedi Kertészeti Vállalat kapta, ahol az idén csak rózsából félmillió szálát kötnék csokorba és belőlük Rostas Antalné készítette a kiállításra a legszebb menaszszonyi csokrokat és a több száz szálás óriás csokrokat.

A vágott virágok nagydíját a Hódmezővásárhelyi Kertészeti Vállalat nyerte el. Sikeresen szerepelt a kiállításon a szegedi Haladás Tsz is. Rózsafajtáért a tsz első díjat nyert.

A kiállítást Katona Sándor országgyűlési képviselő, a Hazafias Népfőnt Csongrád megyei bizottsága titkára nyitotta meg. A kiállítás augusztus 11-ig mindennap délután 10 órától este 7 óráig tart nyitva.